

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnitvo in ekspedicija v „Katoški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 296.

V Ljubljani, v sredo 28. decembra 1892.

Letnik XX.

Dežmanove grablje — oživljene!

Z Dolenjskega, 21. dec.

Ko je pred dobrimi desetimi leti kranjsko nemškutarstvo podleglo oživljenemu slovenstvu, čul sem peti pesem z refrenom: „Ha-li, ha-lo! želoda več ne bo!“ Kdo bi si tedaj mislil, da se bo tako hitro drugače obrnilo? Tempora mutantur! Da se pomemlje slovenska metropola, to je sploh znano, a da je tudi na deželi začela pihati taka sapa, tega marsikdo v svoji dobrodušnosti ne sluti. In vendar: Slovenci na Kranjskem, pazimo, da nam čez noč ne posmudi mrala nemška burja tega, kar smo si s trdom priporili v mnogo letih. Nemškutarski jarem nam zopet vsiljujejo! Na Kranjskem je oživel neki rod, ki je jel popravljati polomljene Dežmanove grablje; popravil je že toliko žob, da semtertje že grabi kar čez drn in strn. To se je pokazalo prav očitno med drugim tudi nekje na Dolenjskem. Tu je neki okrajni glavar s svojim pomočnikom tako nastopil, da se je prisoten človek nehoté vprašal: „Se je li Dežmanova doba vrnila?“

Župan neke občine, ki je pred nekaterimi tedni tudi poslala zaupnico prevzvišenemu knezoškofu, poslal je nedavno nekaj nerešenih uradnih listin „retour“ svojemu okr. glavarstvu z opombo, naj mu slovenski dopisujejo, ker on nemščine ne umé. Dne 13. decembra se je sešel okrajni glavar z istim županom pri okrožnem sodišču, ki leži v področju istega okr. glavarstva. Tu je jel obirati župana, vrlega slovenskega poštenjaka, glavarjev mladi pomočnik, češ, da mora plačati globo 5 gld., ker je vrnil uradna pisma nerešena. Župan je odgovoril, da on ne more reševati nemških pisem, ker nemščine ne umé. Pomočnik mu na to zbadljivo odgovoril, da je sramota (sic!) za občino, ako ima župana, ki ne umé nemščine, in ako sam nemški ne zna, dobi naj si stalnega tolmača (čujte!), ali pa naj gre k župniku ali učitelju, da mu pisma preloži v slovenščino. Župan ga pametno zavrne, da

on po nikakem paragrafu ni dolžan imeti svojega pisača, župnika in učitelja pa tudi ne more in ne sme dan na dan nadlegovati s svojimi posli. Pomočnik se odreže: „Pa bote vendar kazni plačali!“ in se tako ošabno znaša pred županom, da se (prilikov mož) dvakrat prav okorno in neolikano zadene ob župana. Našemu očetu županu je bilo to že nekoliko odveč, položi globo na mizo in se molče nasmehne. Mali mož pa ga bara osorno, zakaj se smeje. Vrl župan pa mu odkritosrčno odgovori: „Ker sem zdaj skusil, da je res, kar nekateri govoré, da se človek še-le pri baronu začne!“ (Isti pomočnik je pravcati baron!) Okrajni glavar je imel med tem opravila z drugimi ljudmi, katerih je bilo okoli 80 prisotnih v sobi, a bil je tako blizu župana, da je vse slišal, kar je govoril. Ko župan izreče tisto možato besedo, plane glavar po koncu in začne tako razgrajati nad županom, da je bilo joj! Med drugim je rekel: „Al' ste vi šupan? Men' vse klik, vi štrafan bit' koker en fant!“ Vsi pričujoči so bili jako indignirani nad tem neprelepim nastopom glavarjevem.

Ta slučaj, ki ni povse osamel, dá nam misliti. Sploh župani tožijo, da dobivajo vedno več nemških uradnih dopisov, le plačilni nálogi so baje še slovenski. Le slovenski denar ima torej še kaj veljave, Slovenec sam pa ne! Smešno, a žalostno!

Še ta le zanimiv slučaj! Blizu tod se je nedavno mudil neki uradnik v uradnem poslu. Neki kmet pride k njemu vprašat ga za svét v tehni stvari. Učeni mož pa se odreže: „Vem, pa ne povem! Namesto da bi šel k „žnejdarju“, pa pride k šuštarju!“ Kmet presenečen po tako ljubeznivem odgovoru malo pomisli in deje: „Ne zamerite, gospod, da sem se zmotil. Mislim sem, da ste vi „šuštar“, ker vaša beseda tako po smoli smrdi!“ Dobro ga je plačal; ali ne? Tak slučaj nas pač uveri, da modrost marsikaterega neukega našega kmeta presega modrost nekih domišljavih gospodov. In da v oliko ni za njim, temveč narobe, umé se ob sebi.

Neki gosp. župnik je dobil od okr. glavarstva poziv, naj naredi iz farnih matrik neki izpisek iz začetka tekočega stoletja. Župnik pri najboljši volji ni mogel ustreči, ker v matrikah o tem ni bilo sluha. Nato pa so mu zagrozili, da pošljejo komisarja, da preišče matrike, je-li vse v redu. Župnik tej izjavi seveda ni ostal na dolgu odgovora. Človek bi sodil, da smo že na Madjarskem med Košutovci!

Vse to nas poučuje, da je jela v zadnjem času briti čez Kranjsko neka sapa, katere smo se že precej odvadili. Novi voditelj deželne vlade je baje priporočal uradnikom, naj si pridobé popularnosti med ljudstvom. No, s takim postopanjem si je ne bodo priborili kmalu! In s kakšnimi izjavami si upajo na dan! Župan, priprost kmet, naj ima navlaš pisača, da bo nemški gospodi strigel. Gospoda, dovolite vprašanje: „Ste li vi zaradi kmeta tukaj, ali kmet zaradi vas?“ Torej vam na ljubo naj se naš kmet ubija z nemščino, da bote vi mogli jesti slovenski kruh. Ali imate še kakšno tako srčno željo? Le na dan ž njo! Toda vedite, naši poštteni župani si ne bodo vam na ljubo ubijali glav z nemščino. Slovenski kmet brez blažene nemščine lahko shaja; da, smelo trdimo, lažje brez nje, nego ž njo, ker nemškujočega kmeta kmalu obliže pogubni liberalni duh. Gospoda, ako hočete jesti slovenski kruh, učite se slovenščine in učite se olike, ako je še ne znate ali ste jo že pozabili, pri našem nepokvarjenem kmetu! Vedite pa dobro: naš kmet se ne bo nikomur na ljubo mučil z nemščino, naj si bo gospoda rudeče ali „plave“ krvi, magari, če prav — zelene! Dixi!

„Slov. Narod“ pa uprav iz omenjenega slučaja lahko uvidi, da možje, ki so pošiljali in pošiljajo zaupnice prevzvišenemu knezoškofu, niso puhle glave, temveč modre glave, katerih zdrava domača pamet brez dvoma užene marsikakega „Narodovega“ trabanta — v kozji rog. To so možje-poštenjaki, ki umevajo položaj in ki dejansko, ne le s krilato besedo, pričajo neustrašeno svoja krščansko-narodna načela.

LISTEK.

Prijatelj.

Črtica iz bivše Krajine; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Tako zgodnje zime že skoraj ni bilo kot je bila jednega leta za stare krajine. Dasi je bilo še le godovno gospodične Rezi (15. vinotoka), vendar je že vzdihovala vsa narava pod težo zgodnjega snega. Sneg padel je kar nenadoma, pa je pokril še marsikateri pridelek, katerega ljudje niso utegnili pospraviti. Zima pritislila je čvrsto in držala kar do božiča. Nekoliko dni pred božičem je kar nenadoma odnehalo in solnce prisvetilo, baš kot da se približuje pomlad. Viteza Oroslanskega, kateri se je baval v svojih prostih urah, baš kot silni Dioklecijan, kaj rad z vrtnarstvom, privabilo je toplo solnce nekega dopoldneva na njegov precej obširen vrt, kateri se je raztegoval za njegovo hišico. Sprehaja se on ondi, gleda sem, gleda tam, kar zapazi, kako se ondi na gredah nekaj zeleni. Gre bližje in kaj vidi? Evo najlepšega graška, kateri je polagoma pod snegom dozorel in se zelenel, da ga je bilo lepo videti. To si morete misliti, kako se je zasmajalo sreé plemenitega viteza, saj je bil redek prijatelj vrtnarstvu, a grašek njegova najljuba jed. Že

je mislil spis o tem redkem prirodnem dogodku poslati v časopise, naj se svet čudi, kar se nečemu domisli. Ej, ne povem nikomur, le potlej ko ga več ne bode, podražim prijatelje in vsakemu za pričo le nekoliko stročevja ohranim. Dobro! Odide naš vitez v hišo po košarico in z lastno roko nabere polno košarico in prinese domov.

„Stara, ali jezik za zobé! Da nikomer niti besedice ne črhneš!“

„Dobro, dobro“ — smejala se je gospodična Rezi. — „Na božič bomo ga jeli!“

In prišel je božič in lepi božični prazniki.

Vitez Oroslanski držal se je kot pravi sin svojega naroda, vseh božičnih običajev in zato ni na božič niti kam šel, niti koga povabil na obed. Še celo gospod nadlajtnant Mikec, kateri je bil drugače čisto vitezov gost, saj sta se ljubila kot dva brata, še celo on ni bil povabljen. Nu, saj on ni ničesar znal o grašku.

Poldne je odzvonilo. Vitez Oroslanski sedi v palači pri pogrnjeni mizi in čaka, da mu prinese gospodična Rezi obed. Čaka, čaka — ni.

„Kakov je to šment“ — zagrmí najedenkrat od mize — „kosilo na mizo! Poldne je že davno odzvonilo.“

„Precej, precej“ — odzval se zunaj tenak glas. In res je priromala čez kakovih pet minut juha na

mizo. Gospod vitez Oroslanski, posrkal je hitro ovaj del in se v duhu veselil stvarim, katere pridejo. Nu, in grašek pride, lepi zeleni grašek — na božič. Saj ga nima na mizi niti njegov general. Čaka, čaka vitez Oroslanski na druga jedila, ali čaka zaman.

„Saprament, to je pa že preveč. Rezi, tedaj se bom danes postil? Danes, ko ima tudi največji siromak ohilo! Jedi na mizo, ali vas pa postreljam vse skupaj.“

„Precej, precej“, oglasilo se je zopet zunaj, gospod vitez zopet mirno čaka — ali zopet nič.

„Kaj takovega se mi pa še ni pripetilo! — vsklikne in plane vitez Oroslanski od mize, hoteč v kuhinjo, da vse lonce in skleda razbije in zmeče na dvor. Ali v onem trenutku oglasi se na vratih: trk, trk — nekdo prihaja.

„Kakov bes si“ — zakriči vitez — „noter!“

„Dober dan, dragi amice, vesel božič ti želim, dočakaj jih še veliko!“ — pokaže se na vratih mala postava gospoda Mikeca. — „Pa kaj ti si že pri obedu?“

„Pri obedu dà, dà, a gladijem kot volk. Stara, stara, kakovega kleka delaš?“

„Menim, da ne bodeš zameril? Samemu mi je dosadno, pa sem prišel k tebi na obed.“

„Dobro, dobro, sedi, sedi! Morda vendar kaj dobiš. Krožnik, dobiš precej!“

Bog nam daj mnogo takih mož, takih županov in Slovenci si smemo radi njih častitati!

Liga + 20.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. decembra.

Notranje dežele.

Nova večina. Program za novo večino je že odobril ministerski svet in začel se pogajanja z vodjami raznih strank. Kak je ta program, mislimo, da je dovolj, če povemo, da ga je sestavil učni minister baron Gauč. Odbor iz ministrov Tasfeja, Steinbacha, Gauča in Zaleskega je pa ta program še pregledal in pretresal, predno se je predložil ministerskemu svetu. Veselo znamenje pač posebno ni, da v tem odboru ni bilo niti Schönborna, niti Falkenhayna. Morda sta se Tasfeju zdela prekouservativna, da bi sodelovala pri sestavi programa novi večini. Ker se govori, da se bode večina posebno pečala z narodnogospodarskimi vprašanji, bi poljedelski minister pač bil moral imeti precejšnjo besedo pri sestavi tega programa. Levičarjem ne ugaja, da se hoče grof Tasfe obrniti do vseh zmernih strank, da bi pristopile novi večini. Levica bi rada, da se sestavi večina le iz liberalcev, Koronijevcev in Poljakov, da bi potem sama imela v njej odločilno besedo. Tasfe pa ne mara biti povsem odvisen od leve in skuša obdržati na svoji strani tudi Hohenwartov klub ali vsaj večji del tega kluba. Mi nikakor ne verujemo, da bi nova večina bila trajna, naj se tudi sestavi.

Ogersko. Znano je, da na Ogerskem mislijo poslancem dovoliti letne plače na mesto sedanjih dnevnice. Vlada predlaga, da se dovoli poslancem po 2400 gld. letne plače in 800 gld. stanovnine. Za ta predlog se je izrekel tudi zbornični odsek. Mnogi poslanci pa s tem niso zadovoljni in zahtevajo 3000 letne plače in 800 stanovnine in mislijo zbornici staviti predlog v tem zmislu. Ta stvar pride kmalu po veliki noči v zbornici na vrsto. — Weckerle baje misli s svojim novoletnim nagovorom pripraviti nekako zblizanje z narodno stranko. Na ta način misli vlada prepričati osnovo kouservativne stranke, na kar delujejo škofje in duhovščina. Velik del narodne stranke bi se dal morda pridobiti za konservativno stranko, ako vlada tej stranki ne da večjega upliva na državne zadeve.

Vnanje države.

Panamski škandal. Ker je že skoro gotovo, da je Freycinet močno kompromitiran, se splošno misli, da odstopi. Republikanci so pa vsled tega v veliki zadregi. Kje mu hočejo dobiti naslednika? Kakemu generalu se v sedanjem zmedenem času boje izročiti vojno ministerstvo, ker bi je utegnil porabiti, da napravi kak državni prevrat. Sedaj bi ne bilo posebno težavno, narediti konec republiki, ko prebivalstvo vidi, kako žalosten plod je rodilo republikansko vladanje. Nekateri priporočajo za vojnega ministra Cavaignaca, ki pa v zbornici ni posebno priljubljen. Boljši bi bil Kazimir Perrier, katerega bi pa mnogi radi imeli za predsednika zbornice. Freycinet zaradi tega posebno napadajo listi, ker je on priporočil sleparja Hertza velikim častnikom častne legije. Da bi ga bil priporočil zaradi znanstvenih zaslug, nikdo ne veruje. Zatorej sklepajo, da je bil s Hertzovimi sleparijami v zvezi. — Floquet po božičnih počitnicah najbrž ne bode več voljen predsednikom francoske zbornice, ker je zamotan v panamsko afero. Za predsedništvo zbornice se imenuje že več kandidatov, mej drugimi Kazimir

Perrier, Etienne, Brisson in Méline. Poslednja dva sta že predsedovala zbornici. — Več oseb pa baje mislijo v kratkem se zapreti. Sedaj, ko se je zaključilo sasedanje, lahko zapro vsakega poslanca, ne da bi morali zbornico vprašati za dovoljenje.

Hertz in Reinach. Reinachov agent, Arton, kateri je podkupoval poslance, ali je sedaj pobegnil iz Francije, je nekemu častnikarju marsikaj novega povedal o odnosih mej Hertzom in Reinachom. Hertz je najprej Reinacha finančno ugonobil, potem ga je prisilil, da se je umoril. Reinach je deset let imel zvezo s Hertzom. Izvršila sta razna elektro-tehnična podjetja. Hertz je Reinachu ugajal, ker je bil prebrisan mož. O panamski aferi sta se pa sprla. Hertzu ni ugajalo, da je Reinach naročil Artonu, da podkupeje časopise in veljavne politike, ne pa njemu, da bi pri tem poslu si kaj prisleparil. Z neko zvijačo je dobil v roke neke dokaze o tem podkupljenju. S temi dokazi je iz Reinacha izsilil velike svote denarja, nikoli ne manj, kakor 500.000 frankov. Ko je naposled zahteval še 7 milijonov, se je pa Reinach umoril, ker ni imel več denarja, da bi Hertza zadovoljil, in je videl, da temu izsiljevanju ne bode nikdar konca. Tedaj je bil Hertz že začel po častnikih stvar razglašati, ko se je Reinach branil dajati denar. Te Hertzove dokaze je pa videl Andrieux in jih hitro fotografiral, da jih sedaj pri občuje po listih.

Delavska internacionala se zopet oživi. Sedež jej bode v Parizu. Francoski anarhisti in socialisti mislijo, da je sedaj zanje prišel čas, ko so republikanci vsled panamskih sleparij prišli ob veljavo. V Parizu so te dni bili po zidovih nabiti plakati, v katerih se pozivljajo delavci, da pometejo sedanje zatožence, to je, zmerne republikance in njih tožnike, to je, konservativce, in tako naredé konec sedanjemu društvenemu redu. Policija se pa proti temu ne upa ničesar storiti. Če se kmalu ne naredi kak konec panamskemu škandalu, utegne priti do prekucije. Socialisti uporabljajo te skandale, da delavce hujskajo proti drugim stanovom. Očitno že priporočajo kraje in goljufije, češ, saj veliki gospodje tudi krajejo. Socialisti sedaj druge stranke nazivljajo le stranke tatov, sleparjev in goljufov, in delavcem zatrjujejo, da mej njimi ni nobene razlike. Sedaj so goljufavali zmerni republikanci, ker so imeli priložnost, drugi pot bodo pa drugi. Ni čuda, če so pri takih agitacijah že duhovi v delavskih krogih jako razburjeni, posebno ker še slišijo, da se od več strani skušajo panamske sleparije, kolikor je mogoče, potlačiti.

Nemška vojaška predloga. Če tudi ni skoraj nobenega upanja, da bi se nova vojaška predloga vsprejela, vendar vladni listi še vedno neutrudljivo dokazujejo, kako je potrebno, da se pomnoži število nemške vojske. Mej drugim tudi strašijo, da bode odstopil grof Caprivi, njegov naslednik bode pa še več zahteval za vojsko, ali se bode pa povrnil k popolni triletni aktivni vojaški službeni dolžnosti. Neki vojaški list pa opozarja na to, koliko se je že pomnožila francoska vojska. Sedaj šteje 1787½ batalijona in 32 stotnij pešcev in lovcev, 650 eskadronov konjice, 1022 baterij topništva. Leta 1870 je fr. poljska vojska štela samo 368 batalijonov pešcev in lovcev, 16 batalijonov pomorske pehote, 115 novoosnovanih četrtih batalijonov, 115 depotnih batalijonov, torej vkupe 614 batalijonov. Od tedaj se je vojska pomnožila za 1173 batalijonov, 308 eskadronov in 4908 poljskih topov. Vsi ti argumenti pa, kakor kaže, ne bodo dosti koristili. Nasprotne stranke, posebno katoliški centum, nečejo ničesa slišati o tako silnem pomnoženju vojaških bremen. Strašenje s francosko vojsko pa tudi ne vpliva, ker so nemški poslanci prepričani, da je velik del francoske vojske le na papirju, kakor je

petan. Naše malo društvanec, štirinajst oseb po številu vsoja Vam se na današnji dan izreči svoja iskrena čutila in Vam kliče: Vesel božič. Pri tej priliki pa tudi prav ponižno prosimo, da podelite vsakemu izmed nas krožnik vašega izvrstnega, sladkega graška. Živio, gospod vitez, živio gospod kapetan!

„Živio, živio!“ grmelo je po palači.

Gospod vitez ni vedel ali je trezen ali pijan, ali sanja ali je pri svesti. Nazadnje se je nasmejaj, prijel za glavo in vskliknil:

„Rezi, obed na mizo, pa graška ne pozabite! Oj ti nesrečni ženski jezik, saj vem, da vam je ona to izbrbljala!“

Pogrnjeno je bilo v trenutku, saj so si gospodje že vse zunaj pripravili in potem je začela gospodična Rezika nositi na mizo same izbrane jedi, saj je imela kaj. Jelo so je in pilo, posebno grašek je vsem kaj dobro teknil in da je društvo vse skupaj počakalo, da je napočil dan sv. Stefana, ni v tedajnih razmerah nič posebnega. Gospod vitez Orosanski je gospodični Reziki prav rad oprostil, da je razglasila, da bode na božič grašek, raj je tudi gospodu vitez u bolje dišal, kakor pa da bi ga jel sam samcat. In kako bi tudi mogel ženski jeziček zatajiti takovo novost!

(Konec sledi.)

„Narodil se je kralj nebeski,

Od Marije čiste djevice.“

Na tom mladom letu veselimo se

Mladoga kralja mi molimo.“

Ko je društvo pesnico odpopevalo, vstopi se jeden izmed oficirjev pred viteza, nakloni mu se globoko in začne: „Veleodni gospod vitez in ka-

tudi bil 1870. leta. Strašenje z odstopom Caprivija se pa zlasti katoliki ne bojé, ker je Caprivi pač pokazal enkrat dobro voljo, ustreči željam katoliškega prebivalstva, ali se je pokazal preslabega, da bi bil urenil svoje dobre namere. preslabega

Izvirni dopisi.

Iz Ptuja, 22. decembra. Nemilo me je dirnulo pojasnilo gosp. prof. Majcen-a v cenjenega Vašega lista štev. 290. z dne 20. t. m., kjer se mi očita laž, katero iz dna srca sovražim; natočevanje in laž proti njim, ki so mojemu srcu najljubši.

Baš ta ljubezen in posebna simpatija za dijaštvo — znana je dosti dijakom blizu in daleč — utegnila bi me zapeljati, da jim še kako napako spregledam, nikari da bi jih neosnovano pred svetom tožil!

Spregledal bi jim bil pri Rakuševem pogrebu z g. prof. Majcenom tudi to, „da je drug drugemu tu in tam pošepetal kako besedo“. Ali predočite si blagovoljno, g. profesor, prizor: Memo Vas se pomika kmetski spreved. Da je kmetski pravijo Vam moških pogrebcev odkrite glave, oznanja Vam molitev rožnega venca! Za mestnim sprevedom se v Ptuj ne moli. Kdo so tisti, ki se prvi za križem vrsté? Tiho korakajo — kar se pri vsakem sprevedu spodobi, če se ne pogovarjajo — kar se pri nas ne spodobi. To so Vaši učenci. Zadnja dva se prav posebno živahno razgovarjata in razgovarjata se celo pot. Nekaj veselega mora biti predmet pogovoru teh zadnjih Vaših pogrebcev, zakaj lahko vidite, da se eden vedno smeje. Za petami mu koraka pobožno kmetsko ljudstvo, po lepi tukajšnji naši šegi moléč sveti rožni venec. Tam v sredi spreveda nesó krsto. Pred krsto duhovnik z organistom, pojóč pretresljivi „miserere“; za krsto stopa pokojnikova potrta mati, brat in sestrice, solzéč se in tiho moléč; in zopet sledi dolga vrsta pobožnih žen, glasno moléč sveti rožni venec. In čisto zadej koraka nekaj gospodov. Kaj delajo, ne vem, pa me tudi malo skrbi: vsaj ti, s pokrito glavo, niso naši pogrebci. Še enkrat: do tod se za pogrebom moli, vzdihuje in solzi, tu pa se živahno razgovarja in smeji — kaj pravite, g. profesor in veroučitelj, na to? Upam, da ste sedaj uverjeni, da ni laž, kar sem „Slovenec“ pisal: „da obnašanje dijakov pri omenjenem pogrebu ni bilo baš v izpodbudo pobožnemu našemu narodu“. Dixi, in pri tem ostanem. Sedaj pa, g. profesor: ter quaterque vale faveque — tuo amico.

O. Konrad Nik. Stazinski,
slov. fare kaplan.

S Primorja, 21. dec. (Tržaška „Edinost“.)

„V boju za narodni obstoj se Slovenci ne smemo ozirati na to, kar pravi vera katoliška.“ Resničnost te laži hoče „Edinost“ nasproti nam že v tretjem uvodnem članku dokazati. Glej število njeno 99.

To in druge stranske neresnice tržaške „Edinosti“ sem zavrnil posebno v 268. in 278. „Slovenčevih“ številki. Že tedaj nisem „Edinosti“ odgovarjal, kakor bi bil upal, da ona svojo zmoto prizna. Tudi sedaj tega ne upam. Pro ratione stat voluntas! Clovek, ki ima še toliko plemenitosti v sebi, da resnico tudi prizna, ko se mu jo dokaže — ne more niti tako zlobno pisati, da bi vero katoliško mogel ostuditi slovenskemu ljudstvu. Trditve „Edinosti“ hočem le radi tega navesti, da bodo Slovenci izven Primorske vedeli, kaj se pri nas, na katoliški zemlji, v pričo katoliškega ljudstva drzne pisati proti katoliški veri. Gospoda pri „Edinosti“ misli, da je primorsko ljudstvo že zrelo za — liberalizem. Priznamo, da ste mu že precej okrali ponosa katoliškega, vendar tako daleč ni, da bi veri katoliški obrnilo hrbet. Našega ljudstva primorskega ne sodite iz nekaterih posameznikov! Tudi se nam zdi jako sumljivo, zakaj „Edinost“ v tolikih člankih, tako vstrajno, odločno, zavestno skuša primorsko ljudstvo preslepiti, da bi mislilo, da je vera katoliška v narodnem boju stranska stvar, da celo škodljiva. Ta vstrajnost more poganjati le iz globokih razlogov in meri v določene namene. Vsa znamenja kažejo, da ti napor izvirajo iz nekega znanega internacijonalnega sovraštva do katoliške vere, kateremu sovraštvo je brezverska ljubezen do narodnosti le sredstvo do — liberalizma. Vemo kaj smo zapisali. Odgovarjali bomo torej posebno, ker se pravda vrti okoli vprašanja, ali se ima narodno naše življenje organizovati na verski podlagi ali ne. Sedaj ad rem!

O naših člankih: „Edinost, ki vse razjedinja“ („Slov.“ št. 268 in 278) piše „Edinost“ št. 99.: „Dopisnik in zajedno člankar Liga + 1 premetava in družni stvari, kakor je le njemu lastno; z druge strani pobija sam sebe; premika stališča nasprotnikov; se ogiblje odgovorov.“ Tako „Edinost“. Tako zavračanje ni težko! Tako zavračanje, s takimi razlogi more pobijati vsak čevljarski pomočnik. Ni treba pogledati v peti gimnazijski razred niti skozi ključavnico!

Iz naših besedij: „Ne cerkev, ampak tisti, ki se nauka cerkve ne drže, tisti hočejo ukrasti Slovanom narodnost.“ Sklepa „Edinost“: „da mi trdimo isto, kar ona: Slovani se morajo boriti za svojo narodnost posebe, ne oziraje se na vero. — Uboga logika! Je ta sklep v naši trditvi? Da je v volji in željah „Edinosti“ istina, a v naši trditvi ni.

„Edinost“ piše: „Naš nasprotnik konstatuje obžalovanja vredno dejstvo, da cerkev kljub vsem nazorom ni mogla doslej teh agresivnih narodov ukrotiti s svojimi nauki, da ne bi napadali več narodnosti Slovanov.“ — Torej vera katoliška ni za rabo, za utrjenje narodnosti. „Edinost“! Ako cerkev kot taka, t. j. nauk Jezusa Kristusa ni tega vspeha imel, ne sledi, da nima moči v sebi in da dosledno ni za rabo. Ako kdo iz trmoglavosti poleg dobre hrane umrje za lakotjo, ni kriva hrana, ampak človek, ker se ni hotel poslužiti hrane!

Pa kako zlobno je očitjanje, da katoliška vera ima malo vpliva, malo vspeha v narodih, in še zlobniši je sklep: Vera katoliška ni za rabo! Konstatujemo, da katoliška cerkev ima dejanski malo vpliva, malo vspeha. A kdo je kriv? Ona? Zvezali so ji roke in od dne do dne je še bolj vežejo, potem pa trobijo v svet: glejte, cerkev katoliška je nedelavna, nima nobenih vspehov! Je to pošteno! Izgnali so jo iz ljudske šole, izgnali iz srednjih šol, izgnali iz višjih šol, izgnali iz postavodajstva... potem pa še kričijo „Edinost“: Cerkev ni za nobeno rabo, v staro železje ž njó! Dajte ji priliko razvijati prosto, svobodno svoje nadnaravne moči, in boste videli, ali je sposobna kaj storiti tudi za narodni obstanek.

Dalje piše „Edinost“: „S tem, da se Slovani pošteno vedejo nasproti tujim narodom, ni še slovanski narodnosti pomagano, in naj si bodo oni še tako verski in pobožni.“ — Torej da Slovani rešijo svojo narodnost, morajo še tudi — nepošteno vesti. Grozna trditve. Vendar naraven sklep iz principa „Edinosti“: da se Slovani morajo neodvisno od vere boriti za svoj obstoj.

„Pobožnost samo na jedni strani in sicer pri jagnjetu (Slovani) torej ne velja.“ Ta izjava zopet kaže, da vredništvo „Edinosti“ ne pozna katoliške cerkve. Ona sodi o nji, kakor slepec o barvah. Od tod nje nezmislili. Iz navedenega mesta se razvidi, da katoliška vera obsega le krotkost, pohlevnost, potrpežljivost. Da. A ne vsigdar. Priporoča jih pa le, ako so določene okoliščine.

So pa okoliščine, v katerih je zunanja pohlevnost, potrpljivost, krotkost — po nauku katoliške vere greh! Ko katoliška vera zahteva pod grehom, da se mora pokazati zobe, da se moramo odločno protipostaviti svojem bližnjemu, posebno ako ta ruši pravice posameznikov, a še bolj celih skupin, narodov. Ko gre za pravično stvar, katoliška vera še vojske ne prepoveduje, ampak še blagoslovlja nje bojna znamenja! „Edinost“ ne pozna cerkvene zgodovine, niti se ne spominja Jezusa Kristusa, ki je bil vzel in izgnal oskrunjevalce božjega hrama! „Edinost“ hoče ljudstvo prepričati, da vera katoliška veže možem roke, da je vera sposobna le za bojazljivce, a za junake ne.

V istem članku pravi: „Ako narodni duhovniki delujejo za narod in branijo njegovo narodnost, ne delajo tega v skladu cerkvene organizacije, ampak kljubu nedostatku, ki je v tej organizaciji nasproti zapadnim slovanskim narodom.“

Tako „Edinost. Katoliška cerkev taka, kakor je, je naša mati. Po „Edinosti“ je pa cerkev, ker je baje „nasprotnica — Slovanom“ — brezsrčna maceha.

V takih okoliščinah na vprašanje „Slov. Narod“ št. 288: „Kdaj bode že konec temu bratomornemu počenjanju?“ odgovorjamo: Je še-le začel! Sicer

pa ga bo konec, ko bodo listi à la „Slov. Narod“ itd. nehali pisati brezversko in protiversko. Vi morite, mi le oživljamo! Liga + 1.

Cerkveni letopis.

Pogreb čast. gosp. Pavla Kramarja. Iz Zirov se nam piše: Živa priča, kako da slovensko ljudstvo čišla in ljubi svoje duhovnike, bil je pri nas pogreb čast. g. Pavla Kramarja, ki se je, previden z vsemi sv. zakramenti, preselil v srečno večnost. Vodi je pogreb prečast. g. župnik iz Trate, govor pa, pretrčljiv in času primeren, je govoril čast. g. katehet idrijski, Picigas. Pribiteli so tudi vsi prečast. gg. župniki iz bližine, privrelo je ljudstvo iz cele fare skazat zadnjo čast umrlemu duhovniku. Do štiristo dečkov in deklic, izmed katerih so nekateri zgubili ljubelega svojega učitelja, požarna bramba in dvanajst gg. duhovnikov razvrstilo se je pred krsto pokojnika, a za krsto vrstila se je nepregledna množica žalujočega ljudstva. Že v začetku septembra, ko je pokojni dobil novega tovariša-kapelana, izrazil se je naravnost: „Sedaj bodeš deloval ti, jaz pa pojdem počivat pod križ!“ Žal, da se je to uresničilo tako kmalu. Blaga duša, počivaj v miru!

Pri ljubljanski stolnici je razpisan Kurchpergov kanonikat, do katerega imajo pravico sorodniki ustanoviteljevi, in če teh ni, drugi duhovniki plemenitega rodu. — Razpisuje se tudi „beneficium simplex“ pri Božjem grobu v Štefanej vasi, za kateri so pred vsemi opravičeni duhovniki iz Stembergove rodovine.

Razpisane so do 4. februarja 1893 fare: Podbrezje, Ježica in Osilnica.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. decembra.

(Stalna komisija za II. slov. kat. shod.) — Sinoči je dovršila stalna komisija za II. slov. kat. shod svojo I. sejo, v kateri se je načrtalo delovanje komisije v smislu programa I. slov. kat. shoda. — V načelnistvo komisije so izvoljeni gg. drž. poslanec Klun, drž. poslanec Robič, prof. dr. Mahnič, dr. Gregorič, dr. Sušteršič. — V izvrševalni odsek so izvoljeni gg. dr. Gregorič, dr. Fr. Papež, Lud. Ravnihar, Jos. Siška in dr. Sušteršič.

(Prevzvišeni gospod knezoškof) je za Marijanišče zopet daroval 50 gold., za kar se mu vodstvo Marijanišča zahvaljuje najspoštliveje.

(Božičnica v Marijanišču) vrtila se je sinoči prav lepo. Otroci so deklamovali in peli živo in vztrajno, in kar je največ vredno, tudi dokaj umetno. Posebno oni zbor malih za kulisami in na odru je ugajal. Godba je bila dobro vrejena: dva glavovirja in harmoniji, in flate in zvončki, vse ob svojem času, se je prav dobro prilagalo. Predstava se je prav tako dobro ponesla. Govorniki so bili vajeni, in kolikor manji, toliko navdušeneji, podobneji čarobcu. Kostumi lepi in pravilni, tako da je težko povedati, katera skupina je bila najlepša. Nekaterim so bili najbolj všeč angelji, drugim zopet druge podobe. Petje je vodil prav spretno g. Saks, na glasoviru sta spremljala p. n. o. Hugolin Sattner in g. pđč. Vičič, na harmoniju dijak Lampe. Pevci so bili poleg mojsterskega kvarteta sami gojenci in delali so čast učiteljem petja. Občinstvo je bilo mnogobrojno in izbrano. Videli smo prevz. gospoda knezoškofa, ekscelesco gospo Schilbavsko in F. M. L. Schilbavskega, p. n. o. št. g. dež. glavarja Ottona Detela, dež. odbornike dr. Papeža, Murnika in dr. Schafferja, vlade svetnika Merka, mil. g. stolnega prošta dr. L. Klofutarja, p. t. province. P. Placida, mnogo duhovščine iz mesta in z dežele in lepo število plemenitih gospej in gospodov. Po izvršeni predstavi prevz. knezoškof zahvalijo dobrotnike in dobrotnice za svojo podporo in slednjič otrokom toplo priporočajo, naj skušajo se skazovati vredne teh velikih dobrot. Potem je bila v novem šolskem poslopju razdelitev božičnih daril na vse otroke: dobili so lepih rečij, celo obleke in obutala. Delili so prevzvišeni sami s pomočjo g. kanonika Kluna v pričo mnogobrojnega občinstva. Prihodnja božičnica bode na novega leta dan p. poludne ob 5. uri. Opozarjamo na svojo starost in druge, ki imajo v oskrbi otroke, naj ne zamude te prilike, ker kaj takega ne more se povsod videti. —y.

(Celovški porotniki) so obsodili dne 17. t. m. 32letno delavko E. Ueberbacher iz Jamelj radi tavrtnega umora k smrti na vislicah. Brezsrčna žena

je namreč vrgla svojo 7letno spečo hčerko v Dravo, da bi dobila njeno premoženje 1000 gld.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) V večerajšnji seji je zbornica obravnavala o načrtu zakona glede osebnega davka, je potrdila proračun za 1893. leto in sklenila dati 1100 gld., da se dopolni ustanovni sklad ustanov za onemogle obrtnike. Zbornica se je izrekla, da se preloži devet živinskih semnov v Postojni od 10. na 1. vsakega meseca, pritrditi pa ni mogla preložitvi treh drugih semnov od 10. na 1. vsakega meseca, ker bi bili v škodo semnjem na Rakeku. Cesar Franc-Jozefove ustanove po 25 gld. za onemogle obrtnike podelila je: Martinu Kralju v Radovljici, Janezu Perko-tu in Janezu Hudčku v Ljubljani, Videtu Roje-tu v Dobu pri Zatičini, Janezu Orlu v Vipavi, Janezu Šlibarju v Trzinu, Gregorju Slabajni v Kamniku in Janezu Jazbecu v Novem Mestu. Konečno so se podelile ustanove po 50 gld. učencem na c. kr. strokovni šoli v Ljubljani: Frančišku Bokalu, Rafaelu Gostiču in Jakobu Ule-tu, in učenkam na šoli za umetno vezenje: Pavli Rusovi in Mariji Veharjevi, prvi 20, drugi 20 gld. Vse ustanove učencem in učenkam na teh šolah podeljene od zbornice znesó za to šolsko leto 660 gld.

(Delničarji dolenskih železnic), ki so vse obroke vplačali na glavniške delnice, vsprejemali bodo od 1. januarja 1893. l. pričeneži proti izkazu začasnim potrdil pri kranjski hranilnici prave delnice dolenskih železnic.

(Bismarek — na slovanskem jugu.) Dunajski listi poročajo, da knez Bismarek pride meseca marca na Reko in v Opatijo. Na Reko pride obiskat obitelj grofa Hoyosovo, koja je železnega kancelerja povabila. Kakor znano, je grofa Herberta Bismarcka soproga porojena grofinja Hoyos in je torej stari knez Bismarek njen tast.

(Bratovsko vzajemnost) negujejo Čehi — to se mora pohvalno priznati — pri vsaki priliki, bodisi v slovstvu ali v umetelstvu. Te dni razstavil je v češki izložbi slikarske umetnosti slikar Janša celo zbirko krasnih pogledov na gozdne doline ob Savi in Pišenci, v božičnem albumu „Zlate Prage“ je pa narisal krasni motiv: „Svetovečerni sen češkega vojaka na Krasu“. Pri žrebanju slik v „Umetniški besedi“ dobil je prelep obraz: „Beli stolp ob reki Tauber“ trgovec gosp. Jurca v Postojni. V 1. sešitu Vlčkove „Osvěte“ za l. 1893. pa podaje v opisu „Obrázky z Korutanska“ pisateljica Gabrijele Preissová mičen prizor v értici: „I. Lahko noč“ iz narodnega življenja koruških Slovincov.

(Božičnica društva kat. rokod. pomočnikov.) Vabilo k božičnici, ki jo priredi katol. društvo rokod. pomočnikov v Ljubljani na novega leta dan v svojem domu, Poljske ulice št. 10. Vspored: 1. J. Böhm, „Društvena“, zbor; 2. Nagovor; 3. Alfr. Kohm „Pri jaslicah“, zbor; 4. J. Müller „Češčeno rajsko detece“, zbor; 5. Deklamacija; 6. A. Sachs „Pri zibel“, četvero-peg; 7. A. Hajdrih „Sirota“, zbor z bariton-solo; 8. A. Sachs „Telovadeški zbor“; 9. Sveti večer v podstrešnici, božična slika v jednom dejanju. Vstopnina: Sedeži po 40 in 30 kr.; vstop 20 kr. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Čitalnica v Brezicah) priredi na Silvestrov večer v prostorih hotela „Klembas“ veselico s tombolo, petjem in prosto zabavo, ter vabi k obilni udeležbi.

ODBOR.

(Čuden tat v cerkvi.) Župnik v D. je v strahu, da se ne prikrade kaki nebodigatreba v cerkev, na sveti večer je svojemu cerkveniku skrbno naročil: „France, nocoj po polnočnici dobro zapri cerkev, da kdo ne ukrade cerkvene posode, katera nocoj ostane v cerkvi.“ Cerkvnik to noč še vestneje opravi svojo dolžnost, kakor druge večere. — Toda kar je najmanj pričakoval, se je vendar zgodilo. Ko zjutraj odpre glavna vrata, takoj zazna, da je lestvica, katero je shranjeval za altar, bila pristavljena k levi. Precej čne mu v glavo misel, tat je bil po noči v cerkvi. Hiti v zakristijo in dobi vrata odprta, skozi katera je tat ušel. Vse reči naznani župniku. Ta pregleda najprvo tabernakelj, kako se tačudi, vse je bilo v redu. Še kelih, katerega je pustil pri polnočnici na altaru, stoji na na ravno tistem mestu, kamor ga je bil postavil. Mislil si, samo denarja je iskal, samo naravnost je izpraznil, pa tudi pri tem ni najmanjšega sleda, kake sile. Da je bil po noči tat v cerkvi, se je kmalu razvedelo po vasi. Ugibalo se je čemertje, kdo je bil tat? kaj je odnesel? Stvar se je kmalu razjasnila. Poredni valčki dečki so se z veseljem pripovedovali: S... Jaka je pri polnočnici na koro zaspe! Cerkvnik je zapel cerkev in

Jako netri. Proti jutru se zbudi. Strah ga je bilo in hudo zeblo. Kaj storiti? Hitro si zna pomagati. Po lestvici spleza na leco, od tod gre v zakristijo, odpadne vrata in bil je na prostem. Vendar pravi, da znanprej ne bo več spal v cerkvi.

(Besede ne stanejo mnogo.) To nam dokazuje iz zadnjih dni mej drugim tudi govor znamenitega zastopnika vladne stranke, bivšega predsednika Peči-ja (Pecby). On jih je izustil v svojem proračunskem govoru zadnji četrtek: „Gospodu ministru za Hrvaško pristavljam, naj tudi v bodočnosti goji tisto bratsko čuvstvo, ki je Ogerska že 800 let čuti in ima za Hrvaško, in če sedaj pokaže kako neporazumljenje, naj je izmiri. Na svetu ni pokrajinske dežele, ki bi imela od svoje matrne dežele več pravic, nego Hrvaška. Irška bi bila jako zadovoljna, če bi dobila od Anglije taka prava. Hrvati naj spoštujejo to naše čuvstvo, mi je bomo čuvali, kot dosedaj.“ Lepo je, pristržno je, ljubeznjivo je vse to, samo jedno hibo ima, da ni — resnično! Zanimivo pa je vsekakor, kako govori Madjar o Hrvatih. Madjarska ni Hrvatski „materna dežela“. Slučajno pa je Hrvatska kot država nekaj stoletij starejša od Ogerske in le neugodne razmere so bile krive, da je za Kolomanovega kraljevanja na Ogerskem pripojila se hrvaška azijskim usiljenim prisilencem. Pri tem pa omenjamo tudi „Hrvata“ Cernkovića, ki je v proračunskem odboru izjavil, da je hrvaško državno pravo, po katerem se zahteva priklopljenje Dalmacije h Hrvaški, „megleno“. Cernković je eden najgorjih hrvaških — Dežmanov!

(Loterija za misijonsko hišo v Kočevju.) Pri žrebanju so bile nastopne srečke izžrebane ter dobé glavne dobitke 2032, 12.571, 3862, 30.563, 4245, 33.541, 4426, 51.511, 1722, 4770, 21.886, 47.525, 21.227, 14.314, 23.362, 31.199, 3631, 17.792, 32.126, 11.732. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Konjice, 27. decembra. Katol. polit. društvo v Konjicah imelo je na sv. Štefana dan dobro obiskan javen zbor, pri katerem je dež. poslanec dr. J. Sernec iz Celja poročal o delovanju slovenskih poslancev v štajarskem dež. zboru. Katol. polit. društva zbor izrazil je z navdušenjem zaupanje svojemu poslancu in njegovim tovarišem v deželnem zboru kakor tudi slovenskim drž. poslancem. Izrekla se je soglasno zahvala vsemu Hohenwartovemu klubu, posebno pa še njega načelniku in slovenskim članom za njih možato postopanje v državnem zboru.

Levov, 28. decembra. Od 22. t. m. so v Zaluszah trije zboleli za koleru, drugod v Galiciji pa 12.

Zagreb, 27. decembra. Starčevićevci in obzoraši so se zjediniili in v prihodnji seji deželnega zbora naznanijo, da iz deželnega zbora izstopijo.

Sofija, 27. decembra. Sboranje se je zaključilo s prestolnim govorom, v katerem se naglašja korist sklenenih zakonov, zlasti korist spremembe ustave.

Bern, 27. decembra. Zvezni svet je sklenil, da po novem letu proti Franciji uporabi generalni tarif s povišanjem nekaterih postavkov. Povišanja določijo se jutri.

Pariz, 27. decembra. Kakor „Gaulois“ poroča, je Andreux izjavil, da on ni nič v

zvezi z napadi proti Ferry-ju in da on nima nobenega dokazila proti njemu.

Pariz, 28. decembra. Kakor poroča „Figaro“, so v pisarni panamske družbe našli prepise Fontanesovih pisem, s čimer se je razkrilo vse dopisovanje mej panamsko družbo, Hertzom in Artonom. Kopije obsegajo imena udeleženih poslancev, senatorjev, zahtevne posamičnikov, izplačane svote z dnem, mesecem, ko so se izplačale.

Pariz, 28. decembra. Na včerajšnjem shodu socializtov je pozval Gnezde vse socialistične frakcije, da se zedinijo v populčno akcijo, da se pospeši socialna revolucija. Nadalje so sklenili poziv na vojsko.

Pariz, 28. decembra. „Soleilu“ poroča se iz Peterburga, da francoske tovarne pošljejo v Rusijo vsak mesec 50.000 pušk, v ruskih tovarnah se tudi pridno dela. V Luganskem se napravi tovarna za streljivo.

Umrli me :

23. decembra. Karol Oblak, mizarjev sin, 15 mesecev, Tržaška cesta 26, bronhitis. — Viktorija Blumauer, sprevednikova hči, 3 dni. Cesta na južno železnico 12, božjast.

24. decembra. Anton Rožič, delavčev sin, 4 leta, Dunajska cesta 7, božjast. — Marija Novak, delavčeva hči, 8 mesecev, Tržaška cesta 26, bronhitis. — Jožef Hitti, pristav, 49 let, Rimska cesta 2, vodenica.

25. decembra. Marija Bavo, mestna uboga, 70 let, Karlovska cesta 7, srčna hiba. — Janez Pirnat, umirovljeni davkar, 80 let, Kolodvorske ulice 24, plućnica.

26. decembra. Henrik Kaderžavek, črkostavec, 33 let, Stari trg 11, jetika.

V bolnišnici:

21. decembra. Marjana Jagodic, delavka, 27 let, oedema pulm.

22. decembra. Katarina Ješe, gostija, 65 let, plućnica.

23. decembra. Marija Hribar, gostija, 67 let, plućnica.

24. decembra. Terezija Bostič, delavka, 25 let, jetika.

Tuji.

26. decembra.

Pri **Stonu**: Bežan, not. kand., iz Škofje Loke. — Berstovšek, zasebnica, iz Brežic. — Weber, posestnik, iz Starega Trga. — Lesjak, kapelan, iz Dobrove. — Aspiotes iz Krfa. Stoll, tovarnar, iz Mödlinga. — Božič, trgovec, in Božič, kovaški mojster, iz Novega Mesta.

Pri **Maliču**: Szulman, Ekstein in Kohn, trgovci, z Dunaja. — Sperl, stavbeni mojster, iz Zagreba. — Turk iz Smartnega. — Hönigman iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Pečnik iz Logatec. — Ivanetič, trgovec, iz Celovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Wilfan, zasebnik, iz Tržiča. — Drinovec, klepar, iz Lesece. — Hafner, not. kand., z Brda. — Podboj, uradnik, iz Kamna. — Križman iz Čateža. — Drinovec iz Ljubljane.

Kovertes s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

St. 23 393.

Razglas.

596 1H

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je v seji dne 15. novembra letos sklenil, da je **hitni trg** premestiti s Poljanskega trga na **Križevniški trg**. — Vsled tega skl-pa se bo od 1. januarja 1893. leta naprej vršila javna trgovina z žitom samó na **Križevniškem trgu**.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 20. decembra 1892.

Zupad: **GRASSELLI**.

Dunajska borza.

Dne 28. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 40 .
Zlata renta 4%, davka prosta	116 . 35 .
Papirna renta 5%, davka prosta	100 . 30 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	312 . 50 .
London, 10 funtov strl.	120 . 25 .
Napoleonondor (20 fr.)	9 . 58 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 70 .
Nemških mark 100	59 . 07 1/2 .

Dne 27. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 . 26 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 . 25 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	154 . — .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	187 . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 . 50 .
Zastavna pisma	100 . 50 .
Kreditne srečke, 100 "gld."	191 . — .
St. Genois srečke, 40 gld.	67 . 50 .

Ljubljanske srečke, 20 gld.	25 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 . 75 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 . 25 .
Salmove srečke, 40 gld.	66 . — .
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 . 25 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2795 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	89 . 70 .
Papirni rubelj	1 . 19 1/2 .
Laških lir 100	— . — .

List „Mercur“.

Zanesljiva **informacija** o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s portno pošiljateljico vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.

Dunajske komunalne promese

à gld. 3 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 200.000 gld. avstr. velj.

Kreditne promese à gld. 4 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 150.000 gld. av. v.

Obe vkupe le 8 1/2 goldinarja.